

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/55/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3218010138
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3218010138.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a Mgr. Jána Odnogu na verejnom zasadnutí konanom dňa 01. augusta 2023 prejednal odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou a obžalovanej A. B. C., nar. XX.XX.XXXX v Bánovciach nad Bebravou, trvale bytom D. XX, ktoré podali proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1T/39/2018 zo dňa 20.02.2023 a takto jednomyseľne

rozhodol:

I.

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o uloženom peňažnom treste.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaná A. B. C. pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku súdu prvého stupňa odsudzuje podľa § 177 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 3 a § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 1.000,- (jedentisíc) Eur.

II.

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovanej A. B. C. zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Na obvinenú A. B. C. podala prokurátorka Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou obžalobu pod č. Pv 29/18/3301-13 zo dňa 13.07.2018, doručenú Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou dňa 16.07.2018, v ktorej jej kládla za vinu, že sa mala dopustiť prečinu neposkytnutia pomoci podľa § 177 ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 05.11.2017 v čase okolo 00.50 hodiny, po tom čo bola ako službukonajúca zdravotná sestra Lekárskej prvej pomoci Nemocnice Bánovce nad Bebravou privolaná recepčnou E. F. pred budovu Nemocnice Bánovce nad Bebravou nachádzajúcej sa na Hviezdoslavovej ulici v Bánovciach nad Bebravou, k poškodenému E. G., ktorý pádmi na zem utrpel ťažké zranenia, a to zakrvácanie pod tvrdú plenu mozgovú v čelovo spánkovo temenno-záhlavnej oblasti, zakrvácanie pod mäkkú plenu mozgovú v čelovej oblasti vpravo, zmliaždenie mozgu so zakrvácaním v čelovej a spánkovej oblasti vľavo s okolitým opuchom, zmliaždenie pľúc obojstranné ľahké, zlomeninu spodiny lebky v oblasti pyramídy, spánkovej a klinovej kosti vpravo, zlomeninu temennej kosti vpravo, opuch mozgu v čelovo spánkovej oblasti vľavo, zmliaždenie hlavy v spánkovo temennej oblasti vpravo, a ktorého bezvládne telo pridržal v sede jeden z okoloidúcich, ktorí našli poškodeného bezvládne ležať na zemi v polohe na chrbte s krvácaním v oblasti pravého ucha, ktorý javil výrazné poruchy vedomia až bezvedomia, neschopný pohybovať sa a ovládať funkcie zmyslového ústrojenstva navyše príznaky ťažkej ujmy na zdraví, a napriek tomu, že videla u poškodeného krvácanie z pravého ucha, tomuto neposkytla žiadnu potrebnú pomoc, nedala osobu

do stabilizovanej polohy nabok s hlavou do záklonu, neskontrolovala životné funkcie poškodeného, nezabezpečila urychlený transport do nemocnice, ale žiadala od prítomných osôb, aby oni sami privolali záchrannú zdravotnú službu pre poškodeného, a to napriek tomu, že sa jej javili na mieste prítomné osoby pod vplyvom alkoholu.

Skorším rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1T/39/2018 zo dňa 10.06.2021 bola obžalovaná A. B. C. podľa § 285 písm. a) Tr. por. najskôr oslobodená spod vyššie uvedenej obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaná stíhaná.

O odvolaní prokurátorky proti vyššie uvedenému rozsudku následne rozhodol Krajský súd v Trenčíne (prvýkrát v merite veci) uznesením sp. zn. 23To/67/2021 zo dňa 25.10.2021 nasledovne:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušuje sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. sa vec vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Následne na to bola uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1T/39/2018 zo dňa 09.06.2022 podľa § 280 ods. 2 Tr. por. trestná vec obžalovanej A. B. C. pre skutok právne posúdený ako prečin neposkytnutia pomoci podľa § 177 ods. 2 Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť (na mierne pozmenenom skutkovom základe oproti podanej obžalobe) tak, že

dňa 05.11.2017 v čase okolo 00.50 hodiny, po tom čo bola ako službukonajúca zdravotná sestra Lekárskej prvej pomoci H. A. H. A. privolaná recepčnou E. F. pred budovu Nemocnice Bánovce nad Bebravou nachádzajúcej sa na Hviezdoslavovej ulici v Bánovciach nad Bebravou, k poškodenému E. G., ktorý pádmi na zem utrpel ťažké zranenia a to zakrvácanie pod tvrdú plenu mozgovú v čelovo spánkovo temenno záhlavnej oblasti, zakrvácanie pod mäkkú plenu mozgovú v čelovej oblasti vpravo, zmliaždenie mozgu so zakrvácaním v čelovej a spánkovej oblasti vľavo s okolitým opuchom, zmliaždenie pľúc obojstranné ľahké, zlomeninu spodiny lebky v oblasti pyramídy, spánkovej a klinovej kosti vpravo, zlomeninu temennej kosti vpravo, opuch mozgu v čelovo spánkovej oblasti vľavo, zmliaždenie hlavy v spánkovo temennej oblasti vpravo, a ktorého bezvládne telo pridržal v sede jeden z okoloidúcich, ktorí našli poškodeného bezvládne ležať na zemi v polohe na chrbte s krvácaním v oblasti pravého ucha, ktorý javil výrazné poruchy vedomia až bezvedomia, neschopný pohybovať sa a ovládať funkcie zmyslového ústrojenstva navyše príznaky ťažkej ujmy na zdraví, tomuto neposkytla v plnom rozsahu potrebnú pomoc, tým, že aj keď zabezpečila u poškodeného stabilizovanú polohu a protišokové opatrenia, sama neprivolala poškodenému službu konajúceho lekára I. J., sama nezavolala na linku rýchlej zdravotnej pomoci a následne po privolaní rýchlej zdravotnej pomoci inými osobami, nezotrvala počas celého obdobia na mieste, kde sa nachádzal poškodený až do príchodu rýchlej zdravotnej pomoci a nemohla tak nepretržite kontrolovať jeho zdravotný stav,

postúpená Nemocnici Bánovce nad Bebravou – 3. súkromná nemocnica, s.r.o., IČO: 36348015, so sídlom Hviezdoslavova 23/3, Bánovce nad Bebravou, pretože výsledky konania preukazujú, že tento skutok by mal byť prejednaný ako porušenie pracovných povinností.

O sťažnosti prokurátora proti vyššie uvedenému uzneseniu následne rozhodol Krajský súd v Trenčíne (druhýkrát v merite veci) uznesením sp. zn. 23To/76/2022 zo dňa 28.12.2022 nasledovne:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. sa uznesenie súdu prvého stupňa zrušuje v celom rozsahu a súdu prvého stupňa sa ukladá, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Následne na to rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1T/39/2018 zo dňa 20.02.2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) bola obžalovaná A. B. C. uznaná vinnou z prečinu neposkytnutia pomoci podľa § 177 ods. 2 Tr. zák., pretože

dňa 05.11.2017 v čase okolo 00.50 hodiny, po tom čo bola ako službukonajúca zdravotná sestra Lekárskej prvej pomoci Nemocnice Bánovce nad Bebravou privolaná recepčnou E. F. pred budovu Nemocnice Bánovce nad Bebravou nachádzajúcej sa na Hviezdoslavovej ulici v Bánovciach nad Bebravou, k poškodenému E. G., ktorý pádmi na zem utrpel ťažké zranenia a to zakrvácanie pod tvrdú

plenu mozgovú v čelovo spánkovo temenno záhľavnej oblasti, zakrvácanie pod mäkkú plenu mozgovú v čelovej oblasti vpravo, zmliaždenie mozgu so zakrvácaním v čelovej a spánkovej oblasti vľavo s okolitým opuchom, zmliaždenie pľúc obojstranné ľahké, zlomeninu spodiny lebky v oblasti pyramídy, spánkovej a klinovej kosti vpravo, zlomeninu temennej kosti vpravo, opuch mozgu v čelovo spánkovej oblasti vľavo, zmliaždenie hlavy v spánkovo temennej oblasti vpravo, a ktorého bezvládne telo pridržal v sede jeden z okoloidúcich, ktorí našli poškodeného bezvládne ležať na zemi v polohe na chrbte s krvácaním v oblasti pravého ucha, ktorý javil výrazné poruchy vedomia až bezvedomia, neschopný pohybovať sa a ovládať funkcie zmyslového ústrojenstva navyše príznaky ťažkej ujmy na zdraví, tomuto neposkytla v plnom rozsahu potrebnú pomoc, tým, že aj keď zabezpečila u poškodeného stabilizovanú polohu a protišokové opatrenia, sama neprivolala poškodenému službu konajúceho lekára I. J., sama nezavolať na linku rýchlej zdravotnej pomoci a následne po privolaní rýchlej zdravotnej pomoci inými osobami, nezotrvala počas celého obdobia na mieste, kde sa nachádzal poškodený až do príchodu rýchlej zdravotnej pomoci a nemohla tak nepretržite kontrolovať jeho zdravotný stav.

Bola za to odsúdená nasledovne (citácie výrokovvej časti):

Podľa § 177 ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona v spojení s § 56 ods. 2 Trestného zákona na peňažný trest vo výmere 500 € (päťsto eur).

Podľa 57 ods. 3 Trestného zákona sa obžalovanej pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Tento citovaný rozsudok však nenadobudol právoplatnosť, pretože ho obžalovaná i prokurátor napadli písomne a v zákonnej lehote odvolaniami. Prokurátor podal odvolanie čo do výroku o treste v neprospech obžalovanej, pričom ho zahlásil už do zápisnice ihneď po vyhlásení napadnutého rozsudku. Obžalovaná podala odvolanie naopak voči všetkým výrokom napadnutého rozsudku.

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že sa síce stotožňuje okrem iného aj s uloženým alternatívnym druhom trestu – peňažným trestom, avšak nestotožňuje sa už s jeho výmerou, a to najmä vzhľadom na závažnosť spáchaného prečinu, okolnosti jeho spáchania a osobu obžalovanej. Uložený peňažný trest vo výmere 500,- Eur považuje za neprimerane mierny a nespravodlivý, ktorý nie je ani spôsobilý splniť účel tak individuálnej, ako aj generálnej prevencie, či výchovný účel u obžalovanej. Má tak za to, že účel trestu je v prípade obžalovanej možno dosiahnuť len prísnejším peňažným trestom. Poukázal ďalej na zákonné podmienky ukladania peňažného trestu (najmä povinnosť súdu prihliadnuť na osobné a majetkové pomery páchatela), ako aj závažnosť činu (vzhľadom na trestnú sadzbu trestu odňatia slobody od 6 mesiacov do 3 rokov) či zásady pre ukladanie trestov v zmysle § 34 Tr. zák. a nasl. Má za to, že súd prvého stupňa nesprávne a nedostatočne vyhodnotil poznatky viažuce sa k osobe obžalovanej, keď nezohľadnil riadne skutočnosti, že obžalovaná aktuálne býva v rodinnom dome so svojim manželom, ktorý je starobným dôchodcom s dôchodkom približne 560,- Eur mesačne v čistom a obžalovaná pracuje ako zdravotná sestra v ambulancii praktického lekára s príjmom približne 1.200,- Eur mesačne. Spoločný príjem ich domácnosti tak tvorí sumu 1.760,- Eur a obžalovanou vyčíslené náklady na domácnosť predstavujú približne sumu 1.470,- Eur. Deti obžalovanej t. č. nebývajú v spoločnej domácnosti. Preto, aj z hľadiska primeranosti ukladaného peňažného trestu, zastáva názor, že pre dosiahnutie tiež individuálnej i generálnej prevencie je potrebné obžalovanej uložiť prísnejší peňažný trest, ktorý v danom prípade možno považovať za najmenej vo výške jedného čistého mesačného príjmu obžalovanej, a teda vo výmere 1.200,- Eur, na uloženie ktorého sú inak splnené všetky zákonné podmienky, pričom takýto trest by zodpovedal všetkým zásadám ukladania trestov, ako i účelu trestu. Navrhol preto, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a aby sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol tak, že obžalovanej uloží podľa § 177 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 3 a § 56 ods. 2 Tr. zák. primeraný peňažný trest s určením náhradného trestu odňatia slobody vo výmere 3 mesiace.

Obžalovaná v písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu uviedla, že skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, nevedú k právnym záverom tak, ako ich prezentoval súd prvého stupňa, pričom jeho závery, z ktorých vyvodil jej vinu, sú nelogické a vnútorne rozporné. Prvým jej čiastkovým opomenutím malo byť to, že mala sama zavolať službukonajúceho lekára I. J.. Takto opísané jej prvé opomenutie je však v protiklade s ostatnými opomenutiami, ktoré sú jej kladené za

vinu, pretože ďalej jej súd prvého stupňa vyčítal aj to, že nezotrvala pri poškodenom do doby príchodu RZP. Pritom z vykonaného dokazovania navyše vyplynulo, že v časovom úseku, kedy sa nachádzala pri poškodenom, nemala pri sebe mobilný telefón, t.j. ani v teoretickej rovine nemohla zavolať I. J.. Z toho istého dôvodu tohto lekára rovnako nemohla zavolať ani svedkyňa F., keď z jej výpovede vyplýva, že po telefón sa z obavy pred napadnutím zo strany svedkov vrátila až po nejakom čase. Z jej výpovede tiež vyplýva, že lekári si telefón vypínajú, nemá sa ako dostať k lekárovi, väčšinou je tam telefón nefunkčný. Vo vzťahu k svedkyni Žabárovej nebola navyše v postavení nadriadenej. Nebolo tiež preukázané, či v danom čase službukonajúci lekár I. J. neposkytoval zdravotnú starostlivosť či neprijímal hovory od iných pacientov, pričom v konaní vypočutý ani nebol. V čase spáchania skutku tiež nemala objektívnu možnosť sama zavolať RZP a pre obavy o jej zdravie nebolo možné požadovať, aby si zobrala telefón od iných svedkov. Z vykonaného dokazovania nevyplýva tiež jediná pochybnosť o správnosti popisu zranení poškodeného. Zároveň z vykonaného znaleckého dokazovania vyplynul záver, že postačuje prítomnosť obžalovanej pri osobe, ktorý volá RZP. Je preto aj nelogickým záverom súdu prvého stupňa, že sa mala venovať a svoju pozornosť zamerať na volanie RZP a naopak nepretržite kontrolovať zdravotný stav poškodeného. Súd prvého stupňa ani nevysvetlil svoj „odklon“ od záverov znaleckého posudku, nevenoval sa stúpajúcej agresivite svedkov prítomných na mieste, resp. sa vôbec nezaoberal tým, že v čase prítomnosti pri poškodenom vykonávala riadnu pracovnú smenu. Pritom to, že „absentovala“ na svojom pracovisku, mohlo viesť k ohrozeniu alebo poškodeniu zdravia tretích osôb. Tiež z napadnutého rozsudku nevyplýva, akými úvahami a z akých dôkazov súd prvého stupňa vychádzal pri skúmaní rozsahu potrebnej pomoci, ktorá vyplýva z jej povolania (na tomto mieste opätovne poukázala na to, že súd prvého stupňa sa odchyľil od záverov znaleckého posudku a výsluchu znalca bez bližšieho vysvetlenia). Preto nedostatočným odôvodnením súd prvého stupňa porušil jej právo na spravodlivý proces. Pokiaľ ide o výrok o treste, poukázala na to, že v prejednávanej veci došlo zo strany OČTK k neprímeraným prietahom v konaní, čím bolo porušené jej právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a aj jej právo na prerokovanie veci v primeranej lehote (od spáchania skutku uplynula doba 5,5 roka), pričom z judikatúry ESLP vyplýva, že odškodnenie za ujmu spôsobenú porušením práva na prejednanie veci v primeranej lehote je možné poskytnúť aj zmiernením uloženého trestu – v prejednanom prípade uložením trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Nakoľko sa nestotožnila so závermi súdu prvého stupňa a má za to, že jej vina nebola spoľahlivo preukázaná, navrhla, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), d), e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju tento v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadrila obžalovaná prostredníctvom obhajcu. Poukázala v podstate na dôvody svojho odvolania s tým, že za takmer 5 rokov a 8 mesiacov od spáchania skutku (takmer 5 rokov od podania obžaloby) vec nebola právoplatne skončená, pričom poukázala aj na rozsah dokazovania vykonávaného na hlavnom pojednávaní. Uviedla, že vec bola niekoľkokrát pojednávaná a všetkých termínov hlavného pojednávania sa zúčastnila. Trestné konanie sa jej bezprostredne dotýka, dlhodobo negatívne ovplyvňuje vnímanie jej osoby verejnosťou po profesijnej i ľudskej stránke. Podotkla, že naďalej vykonáva prax zdravotníckeho pracovníka. Dĺžku trestného konania považuje za nedôvodnú a neprímeranú, pričom poukázala aj na judikatúru ESLP, podľa ktorej dĺžka trvania trestného konania prevyšujúca 6 rokov má byť považovaná za výnimočnú a nie je možné v prípade absencie významných dôvodov pre prekročenie tejto hranice trestné stíhanie dlhšieho trvania tolerovať. Na základe vyššie uvedeného sa s dôvodmi odvolania prokurátora nestotožnila a navrhla, aby odvolací súd postupoval tak, ako to navrhla sama vo svojom odvolaní. Pre prípad preukázania jej viny naopak navrhla, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. v napadnutom rozsudku zrušil výrok o treste a aby sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uložil peňažný trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Verejné zasadnutie odvolacieho súdu bolo vykonané v neprítomnosti obžalovanej (s poukazom na § 293 ods. 5, ods. 8 Tr. por.), ktorej neprítomnosť ospravedlnil na verejnom zasadnutí jej obhajca predložením odpisu potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti. Pritom obžalovanej bolo upovedomenie o verejnom zasadnutí riadne a včas doručené a bola poučená o možnosti konania verejného zasadnutia bez jej prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5 Tr. por., pričom obžalovaná súčasne s ospravedlnením svojej neúčasti na verejnom zasadnutí (predneseným na verejnom zasadnutí jej obhajcom) písomne nepožiadala odvolací súd, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo za jej prítomnosti.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní sa v konečnom návrhu:

· prítomná prokurátorka krajskej prokuratúry v celom rozsahu pridržiavala konečného návrhu uvedeného v písomných dôvodoch odvolania podriadeného prokurátora a odvolanie obžalovanej navrhla podľa § 319 Tr. por. zamietnuť ako nedôvodné;

· obhajca obžalovanej sa v celom rozsahu pridržiaval písomných dôvodoch odvolania, ako aj písomného vyjadrenia k odvolaniu prokurátora s tým, že predovšetkým navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie, alternatívne v prípade potvrdenia výroku o vine navrhol, aby bol obžalovanej uložený peňažný trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby; odvolanie prokurátora navrhol podľa § 319 Tr. por. zamietnuť ako nedôvodné.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že dôvodné je len odvolanie prokurátora a naopak odvolanie obžalovanej nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaniach vytykaná žiadna chyba a ani odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

*** K výroku o vine ***

Rovnako nemal odvolací súd žiadne výhrady k zákonnosti a odôvodnenosti odvolaním obžalovanej napadnutého výroku o vine.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu, ktoré mu umožnili vo veci spravodlivo rozhodnúť v súlade s § 2 ods. 10 Tr. por. Napokon všetky tieto dôkazy súd prvého stupňa správne vyhodnotil jednotlivo, ako aj v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. Postupoval v danom smere navyše v súlade s už vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu, ktoré v tejto trestnej veci skôr vyslovil (uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/67/2021 zo dňa 25.10.2021 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/76/2022 zo dňa 28.12.2022).

Odvolací súd ďalej zistil, že súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. uviedol všetky skutočnosti, ktoré vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, najmä tých, ktoré si vzájomne odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé aj to, ako sa súd prvého stupňa vyrovnal s obhajobou obžalovanej, t.j. prečo neuveril jej obrane, že sa nedopustila vyššie konštatovanej trestnej činnosti a prečo ju aj v konečnom dôsledku potom uznal vinnou.

Vzhľadom na to, že na skutkové zistenia uvedené v napadnutom rozsudku, ako aj na právne posúdenie konania obžalovanej sa podrobne a dostatočne presvedčivo poukazuje v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku a odvolací súd nemá o týchto záveroch súdu prvého stupňa žiadne pochybnosti, preto si jeho úvahy a závery v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

K napadnutému výroku o vine z pohľadu vytykaných chýb v odvolaní obžalovanej uvádza odvolací súd nasledovné:

Napriek odvolacím námietkam obžalovanej odvolací súd poukazuje na svoje skoršie úvahy a závery, ktoré v tejto trestnej veci už vyslovil a na ktorých sa ani po poslednom jeho rozhodnutí nič nezmenilo.

Podľa § 177 ods. 2 Tr. zák. kto osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí príznaky ťažkej ujmy na zdraví, neposkytne potrebnú pomoc, hoci je podľa povahy svojho zamestnania povinný takú pomoc poskytnúť, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

Potrebnou pomocou sa rozumie taká pomoc, ktorá je nevyhnutná na odvrátenie nebezpečenstva smrti alebo na zlepšenie zdravotného stavu osoby, ktorá javí príznaky vážnej poruchy zdravia. Ide najmä o prvú pomoc, ktorú účinne môžu a sú schopné poskytnúť osoby nachádzajúce sa v blízkosti ohrozeného (R 37/1963). Povaha tejto pomoci závisí od povahy konkrétneho prípadu zranenia a od subjektívnych možností páchatela.

Citovaná skutková podstata stíhaného prečinu má povahu ohrozovacieho trestného činu, ktorý je dokonaný už opomenutím páchatel'a, bez ohľadu na následky, ktoré konaním páchatel'a vznikli u osoby, ktorá bola v nebezpečenstve smrti či javila príznaky ťažkej ujmy na zdraví.

Podľa povahy svojho zamestnania je povinný poskytnúť potrebnú pomoc napríklad lekár, zdravotná sestra, plavčík (pokiaľ ide o topiaceho sa), policajt, hasič a iní (špeciálny subjekt). Táto osoba nemôže zbaviť zodpovednosti s poukázaním na skutočnosť, že potrebnú pomoc neposkytla preto, lebo by to bolo spojené s nebezpečenstvom pre ňu alebo pre iného. Obžalovaná bola v čase spáchania skutku zdravotnou sestrou v ambulancii Lekárskej služby prvej pomoci pre dospelých v Nemocnici v Bánovciach nad Bebravou, a teda „spadala“ pod okruh osôb predvídaných týmto vyššie citovaným ustanovením Trestného zákona.

Odvolačný súd opätovne vyslovuje záver vyplývajúci z vykonaného dokazovania, že obžalovaná poskytla poškodenému tzv. predlekársku prvú pomoc len čiastočne. V plnom rozsahu mu ju (i prostredníctvom iných osôb) poskytla v prípade zabezpečenia stabilizovanej polohy a tiež protišokových opatrení (ticho a teplo), pričom možnosť výrazného krvácania u poškodeného a jeho pôvod nebolo možné v tom čase objektívne bližšie určiť.

Podľa pretrvávajúceho názoru odvolacieho súdu však obžalovaná už ale poškodenému neposkytla dostatočne tzv. predlekársku prvú pomoc v rozsahu zabezpečenia urýchleného transportu do nemocnice privolaním RZP, ani v rozsahu obnovenia a udržiavania životných funkcií (dýchanie a krvný obeh).

Obžalovaná totiž:

- neprivolala k poškodenému službukonajúceho lekára MUDr. Dolana (napr. aj prostredníctvom svedkyne E. F.), a to bez ohľadu na to, či tento mal alebo nemal potrebnú špecializáciu alebo či bolo alebo nebolo v nemocnici k dispozícii potrebné zdravotnícke vybavenie na to, aby bola poškodenému poskytnutá potrebná zdravotná starostlivosť, pretože bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že tento službukonajúci lekár mal vyššie vzdelanie v poskytovaní prvej pomoci ako obžalovaná (s titulom MUDr.); službukonajúci lekár podľa vyjadrení obžalovanej v tom čase bol na pracovisku a neošetroval žiadnu inú osobu,
- nezavolala sama RZP, resp. nezavolala sama na linku 155, pričom „udelenie“ pokynu iným osobám, o ktorých tušila, že sú pod vplyvom nejakej návykovej látky, aby tieto sami zavolali na linku 155, pri ktorom telefonáte bola táto osoba – volajúci (konkrétne svedok E. K.) v jej prítomnosti vyťažovaná k aktuálnemu zdravotnému stavu poškodeného, aby mohlo byť správne rozhodnuté o tom, ktorá záchranná zložka by mohla poskytnúť poškodenému najlepšiu a najrýchlejšiu pomoc (ako to vyplýva z oboznámeného zvukového záznamu a je to navyše všeobecne známa skutočnosť), na ktoré odborné otázky by mohla lepšie operátorovi odpovedať práve obžalovaná; takýto telefonát pritom mohla obžalovaná uskutočniť aj z mobilného telefónu inej osoby, pretože žiaden dôkaz nesvedčí pre záver, že by jej to nebolo zo strany tam prítomných osôb umožnené a že by ich o to vôbec žiadala,
- nevyčkala na mieste, kde sa nachádzal poškodený, až do príchodu RZP a počas tejto doby naďalej nekontrolovala jeho zdravotný stav (prípadne i za prítomnosti službukonajúceho lekára I. J.), ako sa k tomu obdobne vyjadril aj znalec; zároveň odvolací súd považuje za zvláštne, ak sa pri jej vedomosti o tom, že RZP je už na ceste, obžalovaná vrátila do priestorov nemocnice pre lehátko (následne sa už ani po príchode RZP nevrátila späť na miesto, kde sa nachádzal poškodený) (ďalej len „čiasťkové konania“), ktoré viacnásobné čiasťkové konania (opomenutia) súd prvého stupňa následne správne „odzrkadlil“ aj vo výroku o vine napadnutého rozsudku, pri zachovaní totožnosti skutku oproti podanej obžalobe.

Totíž zo skutočnosti, že súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobe (§ 278 ods. 1 Tr. por.), nemožno vyvodiť záver, že medzi obžalobným návrhom a skutkovým výrokom rozsudku musí byť vždy úplná zhoda. Súd musí skutok uvedený v obžalobe prejednať vždy v celom rozsahu, pričom má právo aj povinnosť do rozhodnutia premietnuť výsledky hlavného pojednávania, ktoré prípadne údaje uvedené v obžalobe modifikujú, pokiaľ sa neporuší totožnosť skutku. Totožnosť skutku je zachovaná, keď je zachovaná jeho podstata. Podstata skutku spočíva v účasti obžalovaného na určitej udalosti vo vonkajšom svete, ktorá je uvedená v obžalobnom návrhu a z ktorej vznikol následok uvedený v obžalobe. Podstata skutku nebude porušená, ak sa menia okolnosti týkajúce sa miesta a času spáchania činu, rozsahu následkov, spôsobu vykonania činu, pohnútky činu alebo formy zavinenia.

Podľa ustálenej súdnej praxe je totožnosť skutku zachovaná v prípade úplnej zhody konania a následku, zhody aspoň v konaní pri rozdielnom následku, zhody aspoň v následku pri rozdielnom konaní, ako aj v prípade, ak konanie a následok budú aspoň čiastočne zhodné, a to za predpokladu, že bude daná zhoda v podstatných okolnostiach (najmä skutkových), odrážajúcich prípadné zmeny skutkového deja, ku ktorým došlo v rámci dokazovania v súdnom konaní.

Odvolačný súd preto aj teraz dospel k jednoznačnému záveru, že obžalovaná poskytla poškodenému potrebnú pomoc len čiastočne, flagrantne, a nemôže ju ospravedlňovať napätá situácia na mieste, keď sa výrazne pod jej vznik „podpísala“ ona sama vlastným konaním a správaním na mieste (pretože v prítomnosti iných osôb, ktoré sa podľa nej mali správať na mieste agresívne, odmietla poškodenému poskytnúť v plnom rozsahu potrebnú pomoc), a teda sa dopustila protiprávneho konania naplňajúceho znaky prečinu neposkytnutia pomoci podľa § 177 ods. 2 Tr. zák.

K odvolacej námietke obžalovanej týkajúcej sa toho, že súd prvého stupňa nevysvetlil svoj „odklon“ od záverov znaleckého posudku a výsluchu znalca bez bližšieho vysvetlenia, odvolací súd uvádza, že znalcovi neprináleží vyjadrovať sa k vine či nevine obžalovaného. Vo všeobecnosti znalec nie je oprávnený riešiť právne otázky a robiť právne závery, teda či je obžalovaný vinný a z akého konkrétneho konania (akého skutku), alebo či je nevinný. Takýto záver môže na podklade vykonaného dokazovania vyvodiť len súd, ako tomu bolo v prejednávanom prípade. Navyiac odborné závery vyplývajúce zo znaleckého dokazovania sú dôkazom ako každý iný a nemôžu byť uprednostňované na úkor iných (§ 2 ods. 12 Tr. por.).

Vyššie uvedené skutočnosti sú len tie najdôležitejšie, ktoré považoval odvolací súd za potrebné uviesť vzhľadom na odvolaciu argumentáciu obžalovanej vzťahu ku skutkovým a právnym záverom súdu prvého stupňa, pričom s podrobnejším odôvodnením v tomto smere odkazuje na písomné odôvodnenie napadnutého rozsudku.

Odvolačné námietky obžalovanej považoval odvolací súd v podstate za opakovanie argumentov (jej obrany) prezentovaných už na súde prvého stupňa, s ktorými sa tento náležite vysporiadal a ktoré ani odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

Preto ani odvolací súd nemal žiadne pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených v napadnutom rozsudku, keď zodpovedali výsledkom vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní. Nepochybne teda obžalovaná svojim omisívnym konaním popísaným v skutku naplnila skutkovú podstatu prečinu neposkytnutia pomoci podľa § 177 ods. 2 Tr. zák., a to v nepriamom úmysle, pričom závažnosť jej konania nebola nepatrná.

*** K výroku o treste ***

V poslednom svojom rozhodnutí (uznesenie sp. zn. 23To/76/2022 zo dňa 28.12.2022) odvolací súd uviedol, že po uznaní viny obžalovanej bude prípadne možné obžalovanej uložiť aj niektorý z alternatívnych trestov, keď z hľadiska zásad ukladania trestov (najmä vzhľadom na jej osobu a možnosti jej nápravy, ako aj dĺžku trestného konania) sa nateraz nejaví ako potrebné na ňu pôsobiť uložením trestu odňatia slobody. Na takomto svojom závere zotrval aj do súčasnosti, v rámci aktuálneho rozhodovania.

Pokiaľ ide o výrok o uloženom (alternatívnom) peňažnom treste, odvolací súd naopak prisvedčil odvolacím námietkam prokurátora v tom smere, že súdom prvého stupňa uložený peňažný trest je neprimerane mierny (čo do jeho výmery), a teda sa nestotožnil na druhej strane s odvolacími námietkami obžalovanej, ktorá ho považovala už za neprimerane prísny.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák. trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takýto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný.

V prvom rade odvolací súd uvádza, že vzhľadom na osobu obžalovanej – do času spáchania skutku súdne netrestanej ani priestupkovo nepostihovanej (až po spáchaní skutku bola dvakrát postihnutá za dopravné priestupky) existuje predpoklad, že na jej prevýchovu bude skutočne postačovať miernejší nástroj trestnoprávnej represie. U obžalovanej je preto možné hovoriť o tom, že spáchanie stíhaného prečinu bolo ojedinelé a výnimočné vychýlenie sa z dovtedy vedeného riadneho spôsobu života.

Vo všeobecnosti tiež platí, že pristúpiť k uloženiu peňažného trestu v rámci hierarchie alternatívnych trestov by sa malo najmä v prípadoch, keď by sa uloženie trestu povinnej práce alebo trestu domáceho väzenia javilo neprimerane prísne, čo bol podľa názoru odvolacieho súdu aj tento prejednávany prípad (obžalovaná aj naďalej vykonáva profesiu zdravotníckeho pracovníka).

Aby bol splnený účel trestu uvedený v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. zák., aj odvolací súd dospel k záveru, že obžalovanej je potrebné uložiť prísnejší peňažný trest, a to konkrétne vo výmere 1.000,- Eur, pričom takto uložený peňažný trest podľa názoru odvolacieho súdu bude v možnostiach obžalovanej zaplatiť. Obžalovaná je naďalej zamestnaná, má pravidelný mesačný finančný príjem z toho plynúci (podľa jej udania približne vo výške 1.200,- Eur), resp. nie je nemajetná čo odkázaná na pomoc štátu.

Podľa § 56 ods. 3 Tr. zák. ak to odôvodňuje výška uloženého peňažného trestu a osobné a majetkové pomery páchatel'a, môže súd rozhodnúť, že peňažný trest zaplatí odsúdený v mesačných splátkach. Súčasne určí ich výšku a lehotu v dĺžke najviac jeden rok od nadobudnutia právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku, do ktorej musí byť peňažný trest zaplatený.

Z citovaného zákonného ustanovenia napokon vyplýva, že výmera peňažného trestu sa nemusí nutne odvíjať od výšky páchatel'ovho príjmu zo zamestnania, teda peňažný trest môže byť uložený i vo vyššej výmere, než aký má páchatel' aktuálny mesačný príjem plynúci mu z jeho zamestnania, ktorý inak nepostačuje na jednorazové zaplatenie celého uloženého peňažného trestu. V takom prípade, ako prejav individualizácie trestu, má odsúdený možnosť navrhnúť súdu, aby rozhodol o tom, že peňažný trest zaplatí v mesačných splátkach. Uvedené sa teda týka aj obžalovanej, ak nebude v jej schopnostiach uhradiť peňažný trest jednorazovo.

Takto uložený alternatívny trest považoval odvolací súd už za primeraný a zákonný, zodpovedajúci závažnosti spáchanej trestnej činnosti, a tým pádom za spravodlivý a súladný i z pohľadu naplnenia jeho účelu tak, ako to má na mysli ustanovenie § 34 Tr. zák.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovanej vo vzťahu k tomuto výroku napadnutého rozsudku, tieto vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné.

Obžalovaná konkrétne namietala, že zo strany OČTK (i keď mysliac zrejme i na súdne konanie) došlo v prejednávanej veci k neprimeraným prieťahom v konaní, čím bolo porušené jej právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (od spáchania skutku uplynulo už viac ako 5 rokov a 8 mesiacov) a aj jej právo na prerokovanie veci v primeranej lehote, pričom odškodnenie za ujmu spôsobenú porušením práva na prejednanie veci v primeranej lehote je možné poskytnúť aj zmiernením uloženého trestu – v prejednanom prípade uložením trestu aj pod dolnú hranicu trestnej sadzby (teda peňažného trestu vo výmere nižšej ako 160,- Eur).

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

V ustanovení § 39 ods. 1 Tr. zák. sa výslovne uvádza, že jeho aplikácia je možná v prípade, ak by použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Odvolací súd zároveň pripomína, že mimoriadne zníženie trestu je fakultatívnym inštitútom. Páchatel' teda nedisponuje právnym nárokom na mimoriadne zníženie trestu.

Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že aplikácia inštitútu mimoriadneho zníženia trestu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. v prípade, ak je dôvodom na jeho využitie neprimeraná dĺžka trestného konania, nemôže byť automatická (mechanická), ale tento postup by mal prichádzať do úvahy až vtedy, pokiaľ bude starostlivo zohľadnená najmä obťažnosť vecí, postoj obvineného k trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu.

Skutok sa stal dňa 05.11.2017, obžalovanej bolo vznesené obvinenie dňa 04.04.2018, obžaloba bola podaná na súd prvého stupňa dňa 16.07.2018 a ten dňa 19.07.2018 vydal vo veci trestný rozkaz. Následne súd prvého stupňa vo veci samej rozhodol trikrát (10.06.2021, 09.06.2022 a 20.02.2023) a odvolací súd rozhodoval doteraz o opravných prostriedkoch voči jeho rozhodnutiam dvakrát (25.10.2021 a 28.12.2022). Obžalovaná počas celého trestného konania svoju vinu popierala, ani čiastočne nepriznávala čo i len jej „malý podiel“.

Len s poukazom na obžalovanou tvrdené časové súvislosti, počínajúc spáchaním skutku až do tohto rozhodovania odvolacieho súdu, však podľa názoru odvolacieho súdu nemožno konštatovať také konanie, ktoré by trvalo neprimerane dlho a vyznačovalo by sa zbytočnými prieťahmi v konaní. Navyiac doterajšia dĺžka trestného konania už bola v prípade obžalovanej „kompenzovaná“ uložením miernejšieho druhu trestu, a to trestu peňažného.

Z takto rozvedených dôvodov odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil v napadnutom rozsudku výrok o uloženom peňažnom treste a následne sám týmto rozsudkom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanej A. B. C. uložil prísnejší peňažný trest (výrok I.), pričom výrok o uloženom náhradnom treste odňatia slobody v napadnutom rozsudku zostal týmto zrušením nedotknutý. Napokon o odvolaní obžalovanej rozhodol odvolací súd tak, že ho podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné (výrok II.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.